

هدف و ماهیت

هدف از تدریس مجموعه درس های رشته زبان و ادبیات فارسی در سطح کارشناسی در دانشگاه ها و مدارس عالی ، آشنا ساختن دانشجویان با متون نظم و نثر زبان فارسی و ایجاد مهارت های لازم و آموزش های مناسب برای فارغ التحصیلان این مقطع تحصیلی است تا بتوانند به تدریس متون فارسی در مقطع متوسطه آموزش و پرورش بپردازند، یا به عنوان کارشناسی زبان و ادبیات فارسی در دیگر بخش های فرهنگی ، علمی و اجرایی کشور به ایفای وظیفه مشغول شوند. زبان فارسی سند هویت و مهم ترین پشتوانه فرهنگی جامعه ماست. آثار ادبی فارسی سرمایه های معنوی و یکی از مهم ترین مظاهر هنری ایرانیان است. زبان فارسی علاوه بر اهمیت آن به عنوان زبان رسمی کشور، معرف سیمای معنوی و عامل تفاهم مردم جامعه ما و مظهر دستاوردهای اندیشه فرهیختگان این مرزوبوم است. این آثار عصاره کوشش ها و کوشش های فرهنگی رهبران فکری در عرصه قرون و اعصار و معرف میزان فعالیت و کوشش و جستجوی مداوم و مستمر فرزندان این مرزوبوم به منظور دستیابی به عمق و ژرفای حقیقت به شمار می رود. تنها از طریق زبان و ادب فارسی است که می توان جوهره معارف اسلامی و اندیشه اصیل ایرانی را در کشور حفظ کرد و به نشر و گسترش آن پرداخت و آن را به جهانیان معرفی کرد.

توجه همه جانبه به تقویت زبان فارسی در همه مقاطع تحصیلی و سازمان ها و نهادهای اداری و اجرایی و به کارگیری درست آن در نشر اندیشه ها یک ارزش است و بی اعتنایی به این ارزش، گناهی است نابخشودنی .

توانایی های مورد نیاز و قابل توصیه:

علاقه به زبان و ادبیات فارسی اولین شرط برای داوطلبان تحصیل در این رشته است. احساس لذت و حظ معنوی از خواندن و تعمق در متون، دلبستگی به موارث فرهنگی و ادبی و احساس تعهد به پاس داشت ادبیات غنی و پرمایه فارسی که در برگزیده عرفان نجیب و فرهنگ درخشان اسلامی است، از دیگر ویژگیهای داوطلبان تحصیل در این رشته است.

نکات تکمیلی:

یکی از دلایل کم توجهی به رشته ادبیات فارسی این است که عامه مردم دروس ادبیات را در سطوح عالی دانشگاهی، با زبان فارسی به عنوان زبان مادری مان یکی می دانند در صورتی که رشته ادبیات فارسی به لحاظ جایگاه و تنوع موضوعی و مطالبی که در آن درس داده می شود، کاملاً با آنچه در ذهن عامه جامعه جا افتاده است، متفاوت می باشد.

در واقع رشته زبان و ادبیات فارسی بهترین بستر برای ورود به شناخت فرهنگ و عرفان و حتی معارف دینی ما است. چون سرفصل ها و دروسی که در این رشته تدریس می شود هر کدام مسیری است که به دشت های وسیع معرفت منتهی می گردد. مثلاً معانی و بیان و آرایه های ادبی موجب ارضاء حس زیباشناسی در حوزه ادبیات می شود و از دیگر سو، صنایع شعری و فنون بلاغی مانند تلمیح ، استعاره و مجاز نیز کلیدی برای پی بردن به نکات باریک و اشارات معنایی متون ادبی است که بدون شک چنین معلوماتی را یک دانش آموز دبیرستانی به دست نمی آورد البته شاید در دبیرستان اشعاری از سعدی و یا مولوی خوانده شود اما در دانشگاه بستر تحقیق و تعمق در متون ادبی مساعد می باشد.

با این وجود به نظر می رسد برای این که رشته ادبیات بیشتر بتواند جایگاه خود را در جامعه باز کند، بهتر است که در درس ادبیات و روش تدریس آن بازنگری شود و دانشجو در طی تحصیل اقدام به انتخاب گرایش کند که در آن صورت ما دانشجوی فارغ التحصیل با گرایش ادبیات کودک، ادبیات داستانی، ادبیات کلاسیک و ... خواهیم داشت.

آینده شغلی و بازار کار:

دانش آموختگان این رشته پس از فراغت از تحصیل در مقطع کارشناسی و تلاش های فردی توأم با فراگیری مطالب درسی ، می توانند مسؤولیت های مختلفی را در بخش های فرهنگی و اجرایی جامعه عهده دار شوند، از آن جمله : خدمت در کسوت مقدس معلمی در مراکز آموزشی، قبول مسؤولیت در مراکز هم چون بخش اداری، فرمانداری، شهرداری، استانداری به عنوان کارشناس فرهنگی یا در صورت داشتن شرایط لازم در سمت بخشدار ، فرماندار و ... ، نویسنده ، ویراستار ، فعالیت در صدا و سیما (مرکز تولید) چاپ و نشر ، ثبت احوال و اسناد، اشتغال در کتابخانه های عمومی و خصوصی- اشتغال در مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و...

فارغ التحصیلان ادبیات فارسی می توانند در صدا و سیما علاوه بر تهیه برنامه های ادبی با کسب یکسری توانایی های مورد نیاز، گوینده خوبی شوند همچنین می توانند در مراکز چاپ و نشر کتاب به عنوان ویراستار و ناظر ادبی در سیر چاپ کتاب حضور داشته باشند.

کلمات معجزه حیات بشریتند و کار یک نویسنده یا شاعر آن است که معجزه حیات بشر را به زیبایی به رشته تحریر درآورد. به زبان دیگر زبان و ادبیات هر کشوری هویت مردم آن کشور است و اگر ادبیات و زبان کشوری را بگیریم، استقلال فکری و روحی آن را گرفته ایم و از همین جا می توان به اهمیت رشته ادبیات فارسی پی برد. رشته ای که وظیفه اش پرورش جوانانی است که ادبیات کشور ما را حفظ کرده و آن را هر چه بیشتر شکوهمند سازند.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر:

پس از اتمام دوره کارشناسی، داوطلبان می توانند در آزمون سراسری کارشناسی ارشد که به صورت متمرکز از سوی سازمان سنجش کشور برگزار می شود شرکت کنند و پس از آزمون و کسب موفقیت در آن به دوره کارشناسی ارشد راه یابند. تعداد زیادی از شرکت کنندگان در این مقطع تحصیلی پس از فراغت از تحصیل در دوره کارشناسی ارشد جذب بازار کار شده اند و تعدادی نیز پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد جذب مراکز علمی، فرهنگی کشور می شوند.

فارغ التحصیلان دوره کارشناسی ارشد، در صورت تمایل می توانند در آزمون دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی که توسط بعضی از دانشگاه های کشور که مجری دوره دکتری هستند برگزار می شود شرکت کنند. فارغ التحصیلان مقطع دکتری در مراکز علمی و پژوهشی کشور از جمله مراکز جذب فارغ التحصیلان کارشناسی مشغول به کار می شوند. همچنین می توانند به عنوان عضو هیئت علمی دانشگاهها به کار تحقیق و تدریس در دانشگاه بپردازند.

دروس پایه، تخصصی، اختیاری و اصلی رشته ادبیات فارسی

دروس تخصصی برای رشته ادبیات فارسی	دروس پایه برای رشته ادبیات فارسی
معنی بیان ۲و۱	دستور زبان ۲و۱
مبانی عرفان و تصوف	تاریخ زبان فارسی
تاثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی	مرجع شناسی و روش تحقیق ۱
تاریخ ادبیات ۱و۲و۳	آیین نگارش و ویرایش ۲و۱
سبک شناسی ۲و۱	بدیع
دروس اختیاری برای رشته ادبیات فارسی	
انقلاب اسلامی و زمینه های ادبی آن	
آشنایی با علوم اسلامی	
غزلیات شمس	
روش تحقیق و مرجع شناسی ۲	
دروس اصلی برای رشته ادبیات فارسی	
متون نظم	
فرخی و کسایی	رودکی و منوچهری

رستم و سهراب	رستم و اسفندیار
قصیده های ناصر خسرو	خاقانی
مسعود سعد	نظامی
مثنوی معنوی ۲و۱	منطق الطیر
حدیقه سنایی	بوستان سعدی
غزلیات و قصاید سعدی	حافظ ۲و۱
صائب تبریزی	
متون نثر	
تاریخ بیهقی	سیاست نامه وقابوس نامه
کشف الاسرار	کلیله و دمنه ۲و۱
گلستان سعدی	مرصادالعباد
قرائت متون عربی ۲و۳و۴و۵	قواعد عربی ۲و۳و۴
زبان خارجی تخصصی ۲و۱	عروض و قافیه
ادبیات معاصر ۲و۱	متون تفسیری
آشنایی با علوم قرآنی	نقد ادبی